

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

Skuggasundi 3, 101 Reykjavík

Sími: 545 8800. Bréfasími: 545 8051

Netfang: nel@nel.is

Tilv.: 21120008

Ákvörðun nr. 55/2022

Þann 25. ágúst 2022 kom nefnd um eftirlit með lögreglu saman til fundar og tók eftirfarandi ákvörðun nr. 55/2022.

Málsatvik

Nefnd um eftirlit með lögreglu hefur borist erindi frá lögmanni [REDACTED] dags. 17. desember 2021 og 25. apríl 2022. Í þeim eru gerðar athugasemdir við starfshætti starfsmanna Lögreglustjórans á Vestfjörðum vegna aðgerða við [REDACTED] þann [REDACTED]. Fram kemur að lögreglumenn hafi mætt í fylgd með [REDACTED] kvartanda án þess að gera boð á undan sér og tekið með valdi muni af heimili þeirra án þess að honum gæfist tækifæri til þess að ræða við [REDACTED] um hvaða hlutir væru teknir af heimili þeirra eða fara yfir þá muni. Þá gerir [REDACTED] athugasemdir við orðalag lögreglu þann [REDACTED] 2021 sem sagði hann vera „lítinn karlmann“ að heimila þeim ekki að taka þessa muni.

Fram kemur einnig í erindinu að aðgerðir lögreglu feli í sér brottnám muna sem ekki hafi áður vera reynt að semja um og hefði verið rétt að leysa með samningum eða öðrum einkaréttarlegum úrræðum, því hafi engir almannahagsmunir verið fyrir hendi í umræddum aðgerðum sem að mati kvartanda telst aðfinnsluvert.

Nefndin um eftirlit með lögreglu óskaði eftir gögnum frá Lögreglustjóranum á Vestfjörðum 11. janúar og 24. maí 2022.

Forsendur nefndarinnar

1.

Nefnd um eftirlit með lögreglu starfar á grundvelli VII. kafla lögreglulaga nr. 90/1996, sbr. breytingar á þeim með lögum nr. 62/2016. Helstu verkefni nefndarinnar, sbr. 1. mgr. 35. gr. a í nefndum lögum, eru að taka við kærum á hendur starfsmanni lögreglu fyrir ætlað refsivert brot við framkvæmd starfa hans annars vegar og taka við kvörtunum vegna starfsaðferða lögreglu eða framkomu starfsmanns lögreglu sem fer með lögregluvald hins vegar. Undir hið síðarnefnda falla kvartanir vegna háttsemi eða starfsaðferða sem ekki verða taldar refsiverðar en gætu meðal annars leitt til þess að lögreglumaður yrði áminntur í starfi eða æskilegar breytingar gerðar á starfsháttum og verklagi. Nefndin skal, sbr. 2. mgr. 35. gr. a, greina hvað felst í erindum sem henni berast og koma þeim til meðferðar hjá viðkomandi embætti.

Með vísan til framangreinds fellur það almennt ekki undir valdsvið nefndar um eftirlit með lögreglu að endurskoða eða fjalla um almennt mat lögreglu á beitingu úrræða á grundvelli lögreglulaga eða almennt um framkvæmd rannsóknar sakamála, beitingu rannsóknarúrræða

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

eða um ákvarðanir handhafa ákæruvalds um það hvort rétt sé að gefa út ákæru í máli. Hlutverk nefndarinnar er hins vegar að taka afstöðu til þess hvort um sé að ræða ámælisverðar starfsaðferðir eða framkomu lögreglumanna við framkvæmd slíkra verkefna. Í því felst nánar tiltekið (og til dæmis) að taka afstöðu til þess hvort kvartað sé yfir því að háttsemi þeirra starfsmanna lögreglu sem að máli komu hafi ekki verið í samræmi við eðlilega starfshætti eða lög eða hvort starfsaðferðir hafi að öðru leyti farið út fyrir það sem eðlilegt var í því tilviki.

2.

Lögreglustjórinn á Vestfjörðum svaraði beiðnum nefndarinnar með tölvupóstum 4. janúar og 30. maí 2022. Meðfylgjandi voru upptökur úr bókmyndavélum lögreglumanna á vettvangi og skýrslur lögreglu vegna málanna.

Fram kemur meðal annars í bréfi embættisins að tilgangur lögreglu á vettvangi hafi verið að tryggja öryggi borgarans í samræmi við 1. gr. lögreglulaga nr. 90/1996.

3.

Undir valdsvið nefndarinnar fellur hvernig tilteknir þættir lögreglustarfsins eru framkvæmdir eða ef lögregla lætur hjá líða að sinna lögmætu hlutverki sínu, sbr. 2. gr. laga nr. 90/1996, þ.e. að gæta almannaoýggis og halda uppi lögum og reglu, að leitast við að tryggja réttaröryggi borgaranna og stemma stigu við afbrotum og koma í veg fyrir athafnir sem raska öryggi borgaranna og ríkisins, vinna að uppljóstrun brota, stöðva ólögmæta háttsemi og fylgja málum eftir í samræmi við það sem mælt er fyrir um í lögum um meðferð sakamála.

4.

Nefnd um eftirlit með lögreglu ber að greina hvort erindi sem henni berast vegna háttsemi lögreglu feli í sér kvörtun yfir starfsháttum eða kæru vegna ætlaðrar refsiverðrar háttsemi starfsmanna lögreglunnar. Nefndin tekur ekki afstöðu til einkaréttarlegs ágreinings milli aðila hvað varðar brottmál muna án undangenginnar skiptingu eigna. Af erindum [REDACTED] er ljóst að um er að ræða kvörtun sem lítur að starfsháttum lögreglumanna hjá Lögreglustjóranum á Vestfjörðum.

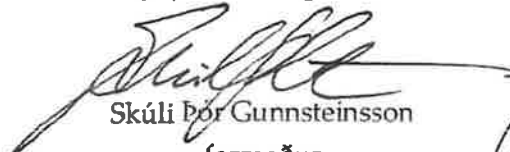
Nefnd um eftirlit með lögreglu fór ítarlega yfir erindi [REDACTED] og þau gögn sem henni bárust frá Lögreglustjóranum á Vestfjörðum. Með hliðsjón af því hvernig málsatvikum var lýst í kvörtuninni og þeim gögnum sem nefndin hefur undir höndum, telur nefndin að lögreglan hafi í umrædd skipti aðeins verið að sinna beiðni um aðstoð frá borgara. Nefnd um eftirlit með lögreglu telur að ekki séu uppi vísbendingar um mögulega ámælisverða eða refsiverða háttsemi starfsmanna lögreglu, sbr. 2. mgr. 35. gr. a. lögreglulaga nr. 90/1996. Nefnd um eftirlit með lögreglu telur ekki tilefni til að aðhafast frekar vegna erinda [REDACTED]

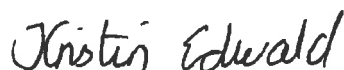
NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

Niðurstaða

Nefnd um eftirlit með lögreglu telur ekki tilefni til að aðhafast frekar vegna erindisins.

Reykjavík, 25. ágúst 2022

Skúli Þór Gunnsteinsson
formaður

Kristín Edwald

Þorbjörg L. Jónsdóttir